

3. Про охорону культурної спадщини : Закон України від 8 червня 2000 року № 1805-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14?find=1&text=%D0%B7%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F#w1_1
4. Про затвердження переліку музеїв та заповідників, в яких зберігаються музейні предмети, що є державною власність і належать до державної частини Музейного фонду України : постанова Кабінету Міністрів від 2 грудня 2021 р. № 1388. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1388-2021-%D0%BF#n15>
5. Кодекс музейної етики ICOM. URL: <http://icom.in.ua/kodeks-muzejinoyi-etiki/>
6. Міжнародна рада музеїв. Кодекс етики. URL: <https://icom.museum/en/resources/standards-guidelines/code-of-ethics/>
7. Програма розвитку культури Вінницької області на 2018-2022 роки. URL: <https://vinrada.gov.ua/upload/files/7sklikannya/27Ses/516.pdf>

УДК 342.7(477)(043.2)

Петрова І.О.
/ м. Київ /

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ДОКУМЕНТАЦІЙНОГО ФОНДУ УСТАНОВИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Трансформація документаційного фонду будь-якої установи, незалежно від форми власності, у більш сучасний формат, тобто прагнення оперативного пошуку необхідної інформації, її використання в практичній діяльності, ефективної експертизи цінності документів та передачі на зберігання, а також надійне та якісне зберігання документної інформації, стало нагальним питанням для України у першому десятиріччі XXI століття.

Перші кроки були пов'язані з застосуванням комп'ютерних технологій та впровадженням програмного забезпечення в поточну діяльність, зокрема з

фіксуванням інформації, передачі її, опрацюванням документів, їх зберіганням. Поняття «електронний документ», «електронний документообіг» закріплюються законодавчо [2]. Паралельно розпочинається процес переходу від традиційної системи управління державою до електронної форми. У 2003 році на загальнодержавному рівні визначається пріоритетне завдання «...надання громадянам та юридичним особам інформаційних та інших послуг шляхом використання електронної інформаційної системи «Електронний Уряд», яка забезпечує інформаційну взаємодію органів виконавчої влади між собою, з громадянами та юридичними особами на основі сучасних інформаційних технологій» [3]. В концепції електронного уряду простежувались такі складові: держава для держави (проекти створення міжвідомчих мереж, корпоративних і державних баз даних, реєстрів введення електронного документообігу – для інших адміністративних органів); держава для громадян (проекти надання відомостей про вільні робочі місця, видача свідоцтв про народження, реєстрацію та голосування виборців, референдуми, медична інформація – для населення); держава для бізнесу (проекти проведення державних закупівель, видача ліцензій і дозволів – для господарюючих суб'єктів); держава для державних службовців (послуги для держслужбовців) [4]. Однією з вимог стає розроблення та системне використання офіційного сайту конкретного органу влади, на якому мають бути представлені організаційні, розпорядчі та інформаційно-аналітичні документи, що і складають документаційний фонд. Поступово наявність е-представництва в глобальному просторі стає запорукою конкурентноспроможності як і для підприємств, спрямованих на виробництво, так і для наукових, культурних, освітніх, оздоровчих установ та громадських організацій тощо.

Особисті кабінети стають зручною формою як для завантаження інформації, на підставі відповідних документів установи, так і для ознайомлення, використання та збереження цієї інформації. Одними із прикладів є особисті кабінети на порталі Пенсійного фонду України, особисті

кабінети здобувачів освіти конкретного закладу освіти, особисті кабінети в Єдиній державній електронній базі з питань освіти та інші.

Новим форматом надання адміністративних послуг на початку другого десятиріччя XXI століття стають Центри надання адміністративних послуг. Їх діяльність має сприяти виключенню з процесу надання державних адміністративних послуг можливості маніпулювання, корупції, хабарництва, зайвого бюрократизму з боку посадових осіб органів державної влади та місцевого самоврядування.

Значним проривом у процесі цифровізації для України стало запровадження порталу Дія. «Онлайн-сервіс державних послуг, де все швидко, чітко й зрозуміло. Тут можна отримати послугу там і тоді, коли потрібно» [1]. Зручний додаток підтвердив свою своєчасність, ефективність та правильність управлінського рішення з його розроблення та затвердження після повномасштабного вторгнення росії. Кількість внутрішньо переміщених осіб, руйнування цивільної інфраструктури, втрата документів, майна тощо збільшилися вразі. Державі такий документно-інформаційний потік вдалось опанувати в короткі терміни як завдяки Управлінням з питань соціального захисту конкретної адміністративно-територіальної одиниці, Центрам надання адміністративних послуг і, безперечно, завдяки Дії.

На нашу думку, одним з яскравих проявів цифровізації є надання інформаційних послуг в новому ефективному, сучасному форматі архівними, бібліотечними, музейними установами. Відцифрування документів, які мають культурну цінність, підкреслюють українську ідентичність, розкривають особливості історії становлення української державності та виборювання своєї незалежності, є надбанням українського народу й важливі для кожного українця та держави в цілому.

Виклики, які прийняла Україна за останні роки, особливо воєнні дії, впевнена їх витримка, боротьба та відстоювання своєї суб'єктності в світовому політичному просторі, самостійності, культури, мови, свободи української нації,

каталізують процес цифровізації. Це є для нас ще однією можливістю, але, безумовно, не єдиною, зробити сучасними документаційні фонди українських установ, зберегти документну інформацію для подальшого використання.

Література

1. Портал «Дія». URL:<https://plan2.dii.gov.ua> (дата звернення: 20.10.2022).

2. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 року № 851-IV. Дата оновлення: 01.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення: 19.10.2022).

3. Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи «Електронний Уряд»: постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 р. № 208. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208-2003-%D0%BF#Text> (дата звернення: 20.10.2022).

4. Форми взаємодії електронного урядування. URL: http://eu.infocity.kharkov.ua/?page_id=1530 (дата звернення: 21.10.2022).